

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG KHEN THƯỞNG CÔNG NHÂN, NÔNG DÂN, NGƯỜI LAO ĐỘNG TRỰC TIẾP TỈNH QUẢNG BÌNH

TRƯƠNG THỊ NGỌC

Ban Thi đua Khen thưởng tỉnh Quảng Bình

Đảng, Bác Hồ rất quan tâm đến vấn đề khen thưởng nhằm biểu dương khích lệ người tốt, việc tốt. Bác cho rằng: “Có công thì thưởng, có lỗi thì phạt, khen thưởng phải có tác dụng giáo dục, động viên, nêu gương...”.

Mục đích căn bản của khen thưởng là khích lệ, khơi dậy một cách đúng đắn động cơ làm việc của con người, khiến cho họ coi việc thực hiện mục tiêu của tổ chức cũng như thực hiện nhu cầu của bản thân, từ đó làm cho tính tích cực và sáng tạo của họ tiếp tục được duy trì và phát huy, góp phần xây dựng con người mới xã hội chủ nghĩa.

Với ý nghĩa, lợi ích mà khen thưởng đem lại, khen thưởng góp phần tạo động lực thúc đẩy mạnh mẽ các phong trào cách mạng, phát huy sức mạnh tổng hợp, động viên, cổ vũ mọi tầng lớp nhân dân thi đua lao động sản xuất, học tập, chiến đấu trong công cuộc xây dựng, bảo vệ Tổ quốc.

Khen thưởng còn là một công cụ để quản lý nhà nước. Bởi vì, mọi công việc suy cho cùng đều là do nhân dân và các tổ chức cơ sở thực hiện, do đó ai làm tốt, tập thể nào làm tốt phải biết khen ngợi, tuyên dương để nêu gương học tập. Có như vậy những việc tốt, tích cực mới nhiều lên, mới phát triển lần ợt và đẩy lùi cái xấu, cái tiêu cực.

Khen thưởng cũng là một biện pháp cần thiết đi đôi với thi đua nhằm xây dựng con người mới, phát triển toàn diện, góp phần cổ vũ, động viên người lao động, tạo nên động

lực mạnh mẽ cho sự phát triển đất nước.

V.I. Lênin từng nhấn mạnh: “Người lao động là lực lượng sản xuất hàng đầu của nhân loại”. Nếu người lao động có kỹ năng lao động, trình độ khoa học - kỹ thuật thì hiển nhiên là năng suất lao động sẽ cao hơn. Người lao động cần được trang bị kỹ năng lao động, sự hiểu biết, trình độ về khoa học công nghệ... đó là điều kiện thiết yếu nhằm đáp ứng đòi hỏi của sự phát triển công nghệ tiên tiến. Vì vậy, có thể nói người lao động có vai trò vô cùng quan trọng trong phát triển xã hội, cần có sự đầu tư và khuyến khích, động viên thích đáng. “Trăm đồng tiền công không bằng một đồng tiền thưởng” là để khẳng định khen thưởng có tác dụng động viên mỗi cá nhân có thành tích xuất sắc, đóng góp cho việc thực hiện tốt các nhiệm vụ chính trị của địa phương, cơ quan hoặc đơn vị.

Người lao động trực tiếp chính là những người tham gia thực hiện các hoạt động lao động, sản xuất, tạo ra các sản phẩm, các giá trị xã hội. Đối tượng người lao động trực tiếp là những công chức, viên chức, công nhân, nông dân... Đây là lực lượng chiếm số lượng nhiều nhất, có vai trò vô cùng quan trọng trong việc trực tiếp thực thi nhiệm vụ chính trị ở các đơn vị, địa phương. Họ cũng là lực lượng chính trong các phong trào thi đua yêu nước lớn, tiêu biểu, có hiệu quả cao đang được triển khai trong thực tế hiện nay như: “Chung sức xây dựng nông thôn mới”, “Lao động giỏi, lao động sáng tạo”, “Nông dân sản xuất kinh

doanh giỏi”, “Phụ nữ giúp nhau làm kinh tế gia đình”...

Việc khen thưởng chính xác, kịp thời sẽ có tác dụng rất lớn, động viên và cổ vũ người lao động cống hiến hết sức lực của họ, thúc đẩy sự phát triển của đơn vị, tổ chức mà họ đang công tác. Ngược lại, nếu khen thưởng không chính xác, thiếu công bằng và kịp thời, những người có thành tích mà không được khen thưởng hoặc khen thưởng không xứng đáng, sẽ làm mất tác dụng và ý nghĩa của công tác này, đồng thời còn làm cho phong trào thi đua không đạt được mục tiêu đề ra.

Luật Thi đua Khen thưởng hiện hành đã quy định khá thống nhất và chặt chẽ, thể hiện chính sách thi đua, khen thưởng của Nhà nước ta trong giai đoạn hiện nay. Luật đã quy định về thi đua và các danh hiệu thi đua, quy định về khen thưởng và các hình thức khen thưởng, các tiêu chuẩn để khen thưởng, quy định về công tác quản lý nhà nước, xử lý vi phạm... Trong đó, việc khen thưởng cho người lao động được chú trọng qua những quy định nêu rõ mục tiêu thi đua, mục đích khen thưởng cho các cá nhân là nhằm khuyến khích, động viên các cá nhân thực hiện tốt phong trào thi đua, học tập, lao động, sản xuất. Luật hiện hành cũng quy định cụ thể việc khen thưởng cho người lao động tại các danh hiệu thi đua, như Điều 24 về danh hiệu “Lao động tiên tiến” đã đưa ra những tiêu chuẩn để xét tặng cho cán bộ, công chức, viên chức, công nhân và những người lao động khác. Tại điều này nêu rõ: Danh hiệu “Lao động tiên tiến” xét tặng cho công nhân, nông dân, người lao động không thuộc đối tượng quy định tại khoản 1 và khoản 2 Điều này đạt các tiêu chuẩn sau: “Lao động sản xuất có hiệu quả, tích cực tham gia phong

Lãnh đạo tỉnh trao thưởng cho nông dân sản xuất kinh doanh giỏi năm 2017

Ảnh: T.T.N

trào thi đua và hoạt động xã hội; Gương mẫu chấp hành tốt chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; có đạo đức, lối sống lành mạnh, đoàn kết, tương trợ giúp đỡ mọi người trong cộng đồng”.

Cũng như thế, các danh hiệu cao hơn là Chiến sĩ thi đua các cấp, Bằng khen hoặc Huân chương lao động các hạng cũng đã quy định điều kiện, tiêu chuẩn khen thưởng đối với công nhân, nông dân, người lao động trực tiếp.

Quán triệt Chỉ thị số 39-CT/TW ngày 21/5/2004, Chỉ thị số 34-CT/TW ngày 7/4/2014 của Bộ Chính trị về đổi mới công tác thi đua, khen thưởng; trong những năm qua, Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh Quảng Bình đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo cấp ủy Đảng, chính quyền các cấp, các ngành bám sát mục tiêu, nhiệm vụ và tình hình thực tiễn, cụ thể hóa những chủ trương, biện pháp để triển khai thực hiện có hiệu quả công tác thi đua, khen thưởng; qua thực hiện các phong trào thi đua, vai trò, trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền, các đơn vị, địa phương nhất là người đứng đầu được thể hiện rõ nét hơn, quyết liệt hơn. Dưới sự lãnh đạo của cấp ủy, điều hành của chính quyền, sự phối hợp chặt chẽ của Mặt trận Tổ

quốc, các tổ chức đoàn thể và sự hưởng ứng tích cực của nhân dân các dân tộc trong tỉnh đã tạo động lực to lớn trong thực hiện nhiệm vụ, đưa phong trào thi đua yêu nước của tỉnh Quảng Bình lên một tầm cao mới.

Công tác xây dựng các văn bản về lãnh đạo, chỉ đạo phong trào thi đua và công tác khen thưởng đã có bước đổi mới, tiến bộ. Tỉnh ủy, UBND tỉnh Quảng Bình đã ban hành nhiều chỉ thị, văn bản chỉ đạo, chính sách về thi đua, khen thưởng gắn với triển khai thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh và gắn với việc “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, hoàn thiện nhiều chính sách khen thưởng, khuyến khích phát triển sản xuất, kinh doanh, tăng thu ngân sách, bổ sung các chính sách về khen thưởng đối với công nhân, nông dân và người lao động, cũng như đối với tập thể, cá nhân đạt thành tích cao trong lĩnh vực giáo dục - đào tạo, thể dục - thể thao..., góp phần động viên, khích lệ, tạo khí thế thi đua sôi nổi trong toàn Đảng bộ và các tầng lớp nhân dân.

Công tác thi đua, khen thưởng trong những năm qua tuy có nhiều đổi mới và đạt kết quả tốt, song vẫn còn những tồn tại như: tỷ lệ khen thưởng cán bộ lãnh đạo, quản lý còn cao; khen thưởng công nhân, nông dân và người lao động trực tiếp còn ít; việc bình xét khen thưởng có lúc, có nơi còn chưa kịp thời, chất lượng chưa cao.

Mấy năm gần đây, để khắc phục tình trạng này, cơ quan Thường trực Hội đồng Thi đua Khen thưởng tỉnh đã tham mưu UBND tỉnh Quảng Bình ban hành chủ trương ưu tiên khen thưởng nông dân, công nhân, người trực tiếp lao động sản xuất, đã dần đưa người lao động, nông dân, công nhân trở thành những đối tượng ưu tiên khi xét tặng các danh hiệu khen thưởng. Vì vậy, hiện tượng khen cho lãnh đạo dần dần được hạn chế và tăng cường phát hiện nhiều tấm gương người tốt, việc tốt là những

tập thể lao động nhỏ, cá nhân là người lao động trực tiếp tạo ra nhiều của cải vật chất, phát triển kinh tế - xã hội để tặng Bằng khen, Huân chương lao động. Trong đó, theo đề xuất của Ban Thi đua Khen thưởng tỉnh, tại cuộc họp Hội đồng Thi đua Khen thưởng tỉnh ngày 23/5/2014, Chủ tịch UBND tỉnh đã đồng ý chủ trương khen thưởng hàng năm cho các đối tượng thuộc các tổ chức chính trị - xã hội cấp tỉnh có thành tích tiêu biểu xuất sắc trong lao động, sản xuất và kinh doanh như: Hội Nông dân: 60 cá nhân; Liên đoàn Lao động tỉnh: 50 cá nhân; Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh: 20 cá nhân; Hội Cựu Chiến binh: 10 cá nhân; Tỉnh Đoàn: 10 cá nhân.

Từ năm 2014 đến năm 2017, số lượng tập thể, cá nhân là công nhân, nông dân, người trực tiếp lao động, đồng bào dân tộc, tôn giáo, các tập thể nhỏ được khen thưởng đã tăng lên rõ rệt: Bằng khen của Chủ tịch UBND tỉnh: 74 tập thể, 615 cá nhân; Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ: 6 tập thể, 39 cá nhân; Huân chương Lao động hạng Ba: 1 tập thể, 10 cá nhân.

Nhằm khích lệ tinh thần thi đua sôi nổi của các tập thể, cá nhân, Ban Thi đua Khen thưởng tỉnh đã phối hợp với các tổ chức chính trị - xã hội, Đài Phát thanh và Truyền hình Quảng Bình tổ chức lễ tuyên dương trao thưởng, tôn vinh các gương điển hình trong phong trào thi đua, tạo khí thế thi đua sôi nổi, hăng hái lao động sản xuất, góp phần phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Các điển hình tiên tiến được Chủ tịch nước, Thủ tướng Chính phủ, Chủ tịch UBND tỉnh tặng thưởng nhiều danh hiệu thi đua, hình thức khen thưởng cao quý, sau khi được tuyên dương, khen thưởng, hầu hết các gương điển hình tiên tiến đều tiếp tục phát huy tác dụng, có ảnh hưởng tốt trong xã hội, giữ vững và vươn lên đạt được thành tích cao.

Về lâu dài, để công tác khen thưởng cho người lao động đi vào thực chất, khắc phục được tính hình thức và nâng cao được hiệu

quả khen thưởng là nhằm động viên, cổ vũ tinh thần và khích lệ vật chất cho người lao động trực tiếp, cần tập trung thực hiện đồng bộ một số vấn đề sau:

Thứ tiên, các cơ quan, đơn vị, địa phương trong tỉnh phải quán triệt đầy đủ, sát với các văn bản chỉ đạo của Trung ương về công tác thi đua, khen thưởng; bám sát và thực hiện nguyên tắc khen thưởng: Chính xác, công khai, công bằng, kịp thời, trong đó chú trọng khen thưởng tập thể nhỏ và cá nhân là chính.

Thứ hai, các phương tiện thông tin đại chúng cần tăng cường tuyên truyền về công tác thi đua, khen thưởng, trong đó tập trung làm nổi bật vai trò của người lao động trực tiếp thông qua những gương người tốt, việc tốt trong các tầng lớp nhân dân lao động, làm cho phong trào thi đua yêu nước thực sự bắt rễ sâu trong quần chúng.

Thứ ba, xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác thi đua, khen thưởng ở các địa phương, đơn vị ngày càng chuyên nghiệp hóa, làm tốt công tác tham mưu cho lãnh đạo trong công tác phát động phong trào thi đua, bình xét khen thưởng là một việc làm cần thiết và cấp bách hiện nay. Cán bộ thi đua, khen thưởng ở các đơn vị, địa phương phải không ngừng tìm tòi, suy nghĩ, nâng cao trình độ chuyên môn, mạnh dạn tham mưu cho lãnh đạo xây dựng, ban hành quy chế, tổ chức các phong trào thi đua yêu nước rộng rãi, hướng về những người lao động trực tiếp trong đơn vị, địa phương mình công tác.

Thứ tư, đổi mới cách bình xét, đánh giá khen thưởng cuối năm là vấn đề then chốt góp phần làm thay đổi tình hình, đưa các tập thể nhỏ, người lao động trực tiếp về đúng với vị trí, vai trò của mình theo tinh thần của Chỉ thị số 34-CT/TW ngày 7/4/2014 của Bộ Chính trị: “Chú trọng khen thưởng tập thể nhỏ, công nhân, nông dân, người lao động trực tiếp sản xuất, kinh doanh, cán bộ, chiến sĩ các lực

lượng vũ trang, dân quân, tự vệ, công an xã, bảo vệ dân phố, dân phòng, bảo vệ cơ quan, doanh nghiệp. Quan tâm khen thưởng cơ sở, vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, hải đảo và vùng dân tộc thiểu số”. Phải phân các nhóm đối tượng khác nhau trong bình xét thi đua, mạnh dạn đưa vào quy chế xét khen thưởng ở các đơn vị, địa phương. Việc đánh giá mức độ hoàn thành công việc, bình xét các danh hiệu thi đua và hình thức khen thưởng phải căn cứ vào mức độ hoàn thành nhiệm vụ so với chức trách, nhiệm vụ được phân công của từng tập thể, cá nhân chứ không bình xét cào bằng giữa các đối tượng. Theo đó, để việc đánh giá được khách quan, công bằng, các đơn vị, địa phương cần thiết phải ban hành quy chế xét khen thưởng trong đó phải phân định rõ các nhóm đối tượng để xét thi đua với nhau (đối tượng lãnh đạo, đối tượng là cấp trưởng, phó phòng, ban và tương đương, đối tượng là người lao động trực tiếp). Có như vậy thì việc bình xét thi đua và đề nghị UBND tỉnh khen thưởng mới đảm bảo sự hợp lý, khoa học và công bằng.

Thứ năm, vai trò của cơ quan tham mưu về thi đua khen thưởng là hết sức quan trọng. Bởi vậy, Ban Thi đua Khen thưởng cần nghiên cứu, tìm ra các giải pháp nhằm đưa phong trào thi đua yêu nước của tỉnh hướng vào các tập thể nhỏ, người lao động trực tiếp.

Trong thời gian tới, tiếp tục đổi mới và nâng cao chất lượng các phong trào thi đua gắn với việc “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” nhằm phát huy được sức mạnh to lớn của khối đại đoàn kết toàn dân, làm cho phong trào thi đua thực sự phát triển sâu rộng trong toàn xã hội, trở thành động lực cách mạng to lớn của mọi tầng lớp nhân dân, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, phấn đấu đưa Quảng Bình phát triển nhanh và bền vững, xứng đáng với truyền thống quê hương “Hai giới” như Bác Hồ đã từng khen tặng ■